

శ్రీమద్భాగవతం

॥ శ్రీ గురు ప్రార్థనా ॥

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

॥ శ్రీనివాస ప్రార్థనా ॥

మణిభూషణ కంఠాయ గణితాఖిల జీవినే
ఫణిశైలనివాసాయ శ్రీనివాసాయతే నమః ॥

॥ అథ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్ర-విరాజమానస్య-నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వభావస్య-లీలా గృహీత
విగ్రహస్య-శ్రీ పద్మావతీ జానేః -అనుగ్రహేణ-అస్మాకం-సర్వేషాం-బుద్ధి శుద్ధ్యర్థం-
విద్యాభివృద్ధ్యర్థం-భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యాది-తదనుకూల-సర్వ సంపత్ సమృద్ధ్యర్థం-
శ్రీ పరమేశ్వరప్రీత్యర్థం-శ్రీమద్భాగవత పాఠం కరిష్యామహే.

అస్య-శ్రీమద్భాగవతస్తోత్ర మహామంత్రస్య-నారద ఋషిః-బృహతీ ఛందః-శ్రీకృష్ణః
పరమాత్మా దేవతా-బ్రహ్మ బీజం-భక్తిః శక్తిః -జ్ఞాన వైరాగ్యే కీలకం-అస్మాకం
శ్రీమద్భాగవత్ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే పాఠే వినియోగః ॥

॥ ధ్యానం ॥

నారాయణావర రసారుహ రమ్యదేశే ।
ద్వీప్రజాత శుకసూత్రరవాభిరామే ॥
సంసారఘోర ఖరసూర కరావరోధే ।
ఆరామ ఆరమత భాగవతే భవార్తాః ॥

శ్రీమద్భాగవతం ప్రవచనం - బహుశ్రీ కుప్పా విశ్వనాథ శర్మ గారిచే ప్రారంభం

శ్లోక పారాయణం - శ్రీమాన్ కె.వి.ఎస్.వి.జి.శేషాచార్యులు మరియు
బహుశ్రీ డా. పి.వి.ఎన్.ఎన్. మారుతి గార్లచే...

శ్రీమద్భాగవతం

పంచమస్కంధః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం పంచమస్కంధే వింశో_ధ్యాయః

తేషాం స్వవిభూతీనాం లోకపాలానాం చ వివిధవీర్యో
పబ్బంహణాయ భగవాన్ పరమమహాపురుషో మహావిభూతిపతి
రంతర్యామ్యాత్మనో విశుద్ధసత్త్వం ధర్మజ్ఞానవైరాగ్యైశ్వర్యా
ద్యష్టమహాసిద్ధ్యుపలక్షణం విష్వక్సేనాదిభిః స్వపార్షదప్రవరైః
పరివారితో నిజవరాయుధోపశోభితైర్నిజభుజదండైః
సంధారయమాణస్తస్మిన్ గిరివరే సమంతాత్సకలలోక
స్వస్తయ ఆస్తే

|| 5-20-40 ||

ఆకల్పమేవం వేషం గత ఏష భగవానాత్మయోగమాయయా
విరచితవివిధలోకయాత్రాగోపీయాయేత్యర్థః

|| 5-20-41 ||

యో_స్తర్విస్తార ఏతేన హ్యలోకపరిమాణం చ వ్యాఖ్యాతం
యద్భుహిర్లోకాలోకాచలాత్తతః పరస్తాద్యోగేశ్వరగతిం
విశుద్ధాముదాహరంతి

|| 5-20-42 ||

అండమధ్యగతః సూర్యో ద్యావాభూమ్యోర్వదంతరం
సూర్యాండగోలయోర్మధ్యే కోట్యః స్యుః పంచవింశతిః

|| 5-20-43 ||

మృతే_ణ్ణ ఏష ఏతస్మిన్ యదభూత్తతో మార్తండ ఇతి
వ్యపదేశః హిరణ్యగర్భ ఇతి యద్ధిరణ్యాండసముద్భవః

|| 5-20-44 ||

సూర్యేణ హి విభజ్యంతే దిశః ఖం ద్యౌర్మహీ భిదా
స్వర్గాపవర్గౌ నరకా రసౌకాంసి చ సర్వశః

|| 5-20-45 ||

దేవతిర్య మనుష్యాణాం సరీసృపసవీరుధాం

సర్వజీవనికాయానాం సూర్య ఆత్మా దృగీశ్వరః

॥ 5-20-46 ॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం పంచమస్కంధే వింశోఽధ్యాయః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం పంచమస్కంధే ఏకవింశోఽధ్యాయః

శ్రీశుక ఉవాచ

ఏతావానేవ భూవలయస్య సన్నివేశః ప్రమాణలక్షణతో

వ్యాఖ్యాతః

॥ 5-21-1 ॥

ఏతేన హి దివో మండలమానం తద్విద ఉపదిశంతి

యథా ద్విదలయోర్నిష్పావాదీనాం తే అంతరేణాంతరిక్షం

తదుభయసంధితం

॥ 5-21-2 ॥

యన్మధ్యగతో భగవాంస్తపతాం పతిస్తపన ఆతపేన

త్రిలోకీం ప్రతపత్యవభాసయత్యాత్మభాసా స ఏష

ఉదగయనదక్షిణాయనవైషువతసంజ్ఞాభిర్మాంద్యశైఘ్ర్య

మానాభిర్గతిభిరారోహణావరోహణసమానస్థానేషు

యథా సవనమభిపద్యమానో మకరాదిషు రాశిష్య

హోరాత్రాణి దీర్ఘహ్రాస్వసమానాని విధత్తే

॥ 5-21-3 ॥

యదా మేషతులయోర్వర్తతే తదాహోరాత్రాణి

సమానాని భవంతి యదా వృషభాదిషు పంచసు

చ రాశిషు చరతి తదాహాన్యేవ వర్ధంతే హ్రాసతి

చ మాసి మాస్యేకైకా ఘటికా రాత్రిషు

॥ 5-21-4 ॥

యదా వృశ్చికాదిషు పంచసు వర్తతే తదాహోరాత్రాణి

విపర్యయాణి భవంతి

॥ 5-21-5 ॥

యావద్దక్షిణాయనమహాని వర్ధంతే యావదుదగయనం

రాత్రయః

|| 5-21-6 ||

ఏవం నవకోటయ ఏకపంచాశల్లక్షాణి యోజనానాం

మానసోత్తరగిరిపరివర్తనస్యోపదిశంతి

తస్మిన్నైంద్రీం పురీం పూర్వస్మాన్మేరోర్దేవధానీం నామ

దక్షిణతో యామ్యాం సంయమనీం నామ పశ్చాద్వారుణీం

నిమ్లాచనీం నామ ఉత్తరతః సౌమ్యాం విభావరీం నామ

తాసూదయమధ్యాహ్నస్తమయనిశీధానీతి భూతానాం

ప్రవృత్తినివృత్తినిమిత్తాని సమయవిశేషేణ

మేరోశ్చతుర్దిశం

|| 5-21-7 ||

తత్రత్యానాం దివసమధ్యంగత ఏవ సదా ౨ ౨ దిత్వస్తపతి

సవ్యేనాచలం దక్షిణేన కరోతి

|| 5-21-8 ||

యత్రోదేతి తస్య హ సమానసూత్రనిపాతే నిమ్లాచతి

యత్ర క్వచన స్యందేనాభితపతి తస్య హైష సమానసూత్ర

నిపాతే ప్రస్వాపయతి తత్ర గతం న పశ్యంతి యే తం

సమనుపశ్యేరన్

|| 5-21-9 ||

యదా చైంద్ర్యాః పుర్యాః ప్రచలతే పంచదశఘటికాభిర్యామ్యాం

సపాదకోటిద్వయం యోజనానాం సార్ధద్వాదశలక్షాణి

సాధికాని చోపయాతి

|| 5-21-10 ||

ఏవం తతో వారుణీం సౌమ్యామైంద్రీం చ పునస్తథాన్యే చ

గ్రహాః సోమాదయో నక్షత్రైః సహ జ్యోతిశ్చక్రే సమ

భ్యుద్యంతి సహ వా నిమ్లాచంతి

|| 5-21-11 ||

ఏవం ముహూర్తేన చతుస్త్రింశల్లక్షయోజనాన్యష్టశతాధికాని

సౌరో రథస్త్రయీమయో ౨ సౌచతస్యషు పరివర్తతే పురీషు

|| 5-21-12 ||

యస్యైకం చక్రం ద్వాదశారం షణ్మేమి త్రిణాభి సంవత్సరాత్మకం
సమామనంతి తస్యాక్షో మేరోర్మూర్ధని కృతో మానసోత్తరే
కృతేతరభాగో యత్ర ప్రోతం రవిరథచక్రం తైలయంత్రచక్రవద్భ్రమన్
మానసోత్తరగిరౌ పరిభ్రమతి

॥ 5-21-13 ॥

తస్మిన్నక్షే కృతమూలో ద్వితీయోఽక్షస్తుర్యమానేన
సమ్మితస్తైలయంత్రాక్షవద్భ్రవే కృతోపరిభాగః

॥ 5-21-14 ॥

రథనీడస్తు షట్త్రింశల్లక్షయోజనాయతస్తత్తురీయభాగ
విశాలస్తావాన్ రవిరథయుగో యత్ర హయాశ్చందో
నామానః సప్తారుణయోజితా వహంతి దేవమాదిత్యం

॥ 5-21-15 ॥

పురస్తాత్సవితురరుణః పశ్చాచ్ఛ నియుక్తః సౌత్యే
కర్మణి కిలాస్తే

॥ 5-21-16 ॥

తథా వాలిఖిల్యా ఋషయోంగుప్థపర్వమాత్రాః షష్ఠిసహస్రాణి
పురతః సూర్యం సూక్తవాకాయ నియుక్తాః సంస్తువంతి

॥ 5-21-17 ॥

తథాన్యే చ ఋషయో గంధర్వాప్సరసో నాగా గ్రామణ్యో
యాతుధానా దేవా ఇత్యేకైకశో గణాః సప్తచతుర్దశ
మాసి మాసి భగవంతం సూర్యమాత్మానం నానానామానం
పృథ్ననానామానః పృథక్కర్మభిర్ద్వంద్వశ ఉపాసతే

॥ 5-21-18 ॥

లక్షోత్తరం సార్ధనవకోటియోజనపరిమండలం
భూవలయస్య క్షణేన సగవ్యాత్యుత్తరం ద్విసహస్రయోజనాని
స భుంక్తే

॥ 5-21-19 ॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం పంచమస్కంధే ఏకవింశోఽధ్యాయః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం పంచమస్కంధే ద్వావింశోఽధ్యాయః

రాజోవాచ

యదేతద్భగవత ఆదిత్యస్య మేరుం ధ్రువం చ ప్రదక్షిణేన
పరిక్రామతో రాశీనామభిముఖం ప్రచలితం చాప్రదక్షిణం
భగవతోపవర్ణితమముష్య వయం కథమనుమిమీమహీతి

॥ 5-22-1 ॥

స హోవాచ

యథా కులాలచక్రేణ భ్రమతా సహ భ్రమతాం తదాశ్రయాణాం
పిపీలికాదీనాం గతిరన్వైవ ప్రదేశాంతరేష్వప్యపలభ్య
మానత్వాదేవం నక్షత్రరాశిభిరుపలక్షితేన కాలచక్రేణ ధ్రువం
మేరుం చ ప్రదక్షిణేన పరిధావతా సహ పరిధావమానానాం
తదాశ్రయాణాం సూర్యాదీనాం గ్రహాణాం గతిరన్వైవ నక్షత్రాంతరే
రాశ్యంతరే చోపలభ్యమానత్వాత్

॥ 5-22-2 ॥

స ఏష భగవానాదిపురుష ఏవ సాక్షాన్నారాయణో
లోకానాం స్వస్తయ ఆత్మానం త్రయీమయం కర్మవిశుద్ధి
నిమిత్తం కవిభిరపి చ వేదేన విజిజ్ఞాస్యమానో
ద్వాదశధా విభజ్య షట్సు వసంతాదిష్టతుషు
యథోపజోషమృతుగుణాన్ విదధాతి

॥ 5-22-3 ॥

తమేతమిహ పురుషాస్త్రయ్యా విద్యయా వర్ణాశ్రమా
చారానుపథా ఉచ్ఛావచైః కర్మభిరామ్నాత్తైర్యోగవితానైశ్చ
శ్రద్ధయా యజంతోఽస్మా శ్రేయః సమధిగచ్ఛంతి

॥ 5-22-4 ॥

అథ స ఏష ఆత్మా లోకానాం ద్యావాపృథివ్యోరంతరేణ
నభోవలయస్య కాలచక్రగతో ద్వాదశమాసాన్ భుంక్తే
రాశిసంజ్ఞాన్ సంవత్సరావయవాన్ మాసః పక్షద్వయం దివా
నక్తం చేతి సపాదర్మద్వయముపదిశంతి యావతా షష్ఠమంశం
భుంజీత స వై ఋతురిత్యుపదిశ్యతే సంవత్సరావయవః

॥ 5-22-5 ॥

అథ చ యావతార్థేన నభోవీధ్యాం ప్రచరతి తం
కాలమయనమాచక్షతే

॥ 5-22-6 ॥

అథ చ యావన్నభోమండలం సహ ద్యావాపృథివ్యో
ర్మండలాభ్యాం కార్త్యేన స హ భుంజీత తం కాలం
సంవత్సరం పరివత్సరమిడావత్సరమనువత్సరం
వత్సరమితి భానోర్మాంద్యశైఘ్ర్యసమగతిభిః
సమామనంతి

॥ 5-22-7 ॥

ఏవం చంద్రమా అర్కగభస్తిభ్య ఉపరిష్టాల్లక్షయోజనత
ఉపలభ్యమానోఽర్కస్య సంవత్సరభుక్తిం పక్షాభ్యాం
మాసభుక్తిం సపాదర్కాభ్యాం దినేనైవ పక్షభుక్తిమగ్రచారీ
ద్రుతతరగమనో భుంక్తే

॥ 5-22-8 ॥

అథ చాపూర్యమాణాభిశ్చ కలాభిరమరాణాం
క్షీయమాణాభిశ్చ కలాభిః పితణామహోరాత్రాణి
పూర్వపక్షాపరపక్షాభ్యాం వితన్వానః సర్వజీవ
నివహప్రాణో జీవశ్చైకమేకం నక్షత్రం త్రింశతా
ముహూర్తైర్భుంక్తే

॥ 5-22-9 ॥

య ఏష షోడశకలః పురుషో భగవాన్ మనోమయో
ఽన్నమయోఽమృతమయో దేవపితృమనుష్యభూతపశుపక్షి
సరీస్పపవీరుధాం ప్రాణాప్యాయనశీలత్వాత్సర్వమయ
ఇతి వర్ణయంతి

॥ 5-22-10 ॥

తత ఉపరిష్టాత్త్రిలక్షయోజనతో నక్షత్రాణి మేరుం
దక్షిణేనైవ కాలాయన ఈశ్వరయోజితాని
సహాభిజితాష్టావింశతిః

॥ 5-22-11 ॥

తత ఉపరిష్టాదుశనా ద్విలక్షయోజనత ఉపలభ్యతే
 పురతః పశ్చాత్సహైవ వార్కస్య శైఘ్ర్యమాంద్యసామ్నాభి
 ర్గతిభిరర్కవచ్చరతి లోకానాం నిత్యదానుకూల ఏవ
 ప్రాయేణ వర్షయంశ్చారేణానుమీయతే స వృష్టివిష్టంభ
 గ్రహోపశమనః

॥ 5-22-12 ॥

ఉశనసా బుధో వ్యాఖ్యాతస్తత ఉపరిష్టాద్ద్విలక్ష
 యోజనతో బుధః సోమసుత ఉపలభ్యమానఃప్రాయేణ
 శుభకృద్యదార్కాద్వ్యతిరిచ్ఛేత తదాతివాతాభ్రప్రాయా
 నావృష్ట్యాది భయమాశంసతే

॥ 5-22-13 ॥

అత ఊర్ధ్వమంగారకోఽపి యోజనలక్షద్వితయ
 ఉపలభ్యమానస్త్రిభిస్త్రిభిః పక్షైరేకైకశో
 రాశీన్ ద్వాదశానుభుంక్తే యది న వక్రేణాభివర్తతే
 ప్రాయేణాశుభగ్రహోఽఘశంసః

॥ 5-22-14 ॥

తత ఉపరిష్టాద్ద్విలక్షయోజనాంతరగతో
 భగవాన్ బృహస్పతిరేకైకస్మిన్ రాశౌ
 పరివత్సరం పరివత్సరం చరతి యది న వక్రః
 స్యాత్ప్రాయేణానుకూలో బ్రాహ్మణకులస్య

॥ 5-22-15 ॥

తత ఉపరిష్టాద్యోజనలక్షద్వయాత్ప్రతీయమానః
 శనైశ్చర ఏకైకస్మిన్ రాశౌ త్రింశన్నాసాన్
 విలంబమానః సర్వానేవానుపర్యేతి తావద్భి
 రనువత్సరైః ప్రాయేణ హి సర్వేషామశాంతికరః

॥ 5-22-16 ॥

తత ఉత్తరస్మాదృషయ ఏకాదశలక్షయోజనాంతర

ఉపలభ్యంతే య ఏవ లోకానాం శమనుభావయంతో

భగవతో విష్ణోర్యత్పరమం పదం ప్రదక్షిణం ప్రక్రమంతి

॥ 5-22-17 ॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం పంచమస్కంధే ద్వావింశోఽధ్యాయః

॥ అథ క్షమా పార్థనా ॥

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।

తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేన్ద్రియైర్వా బుధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకక్షమ పార్థనా ॥

సర్వే భవన్తు సుఖినః సర్వే సన్తు నిరామయాః ।

సర్వే భద్రాణి పశ్యన్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రీయః కాంతాయ కల్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

